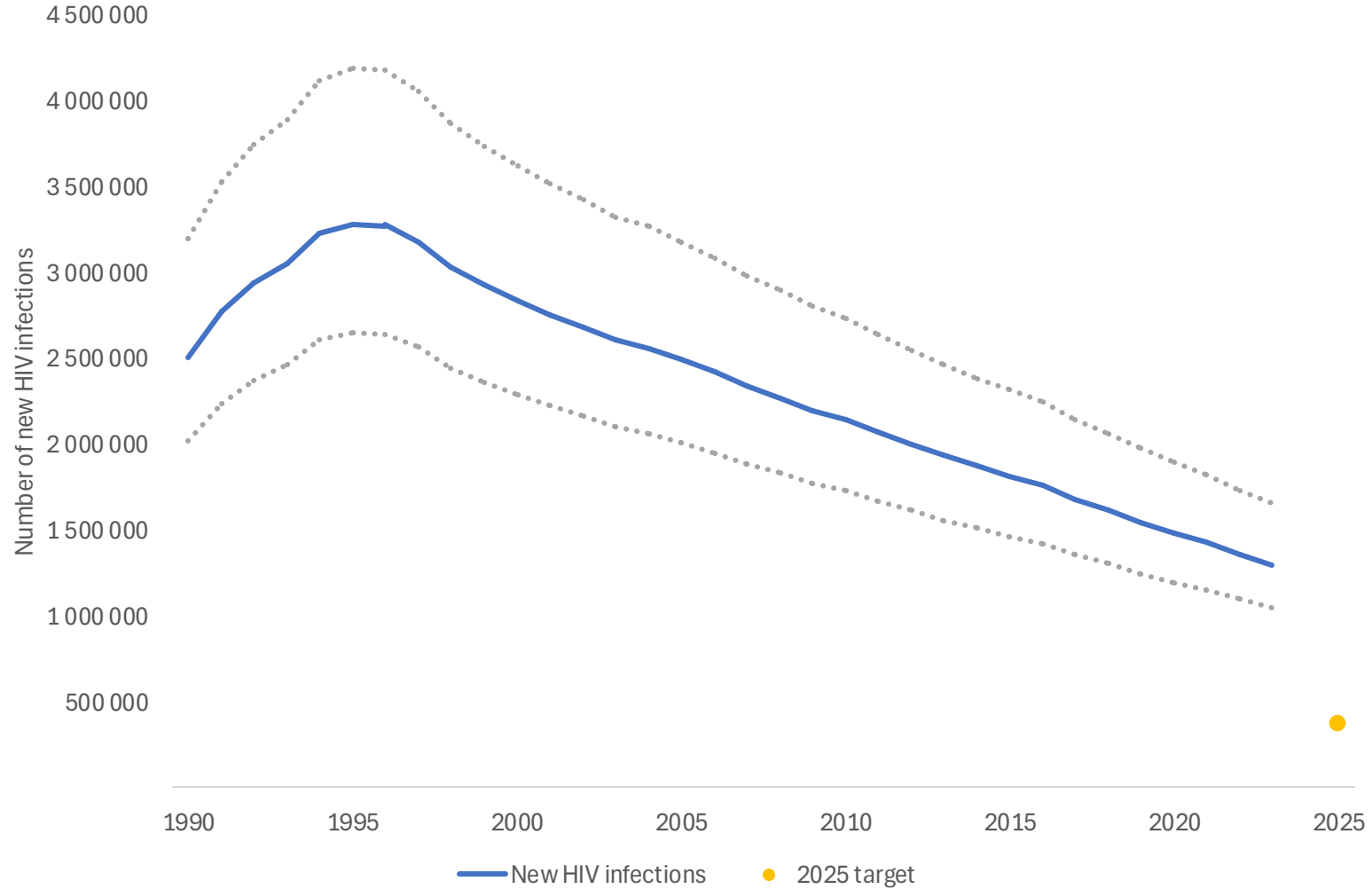

TÜRKİYE'DE HIV EPİDEMİYOLOJİSİ

Dr.Taliha Karakök
Halk Sağlığı Genel
Müdürlüğü
2025

Yeni HIV enfeksiyonları, 1990–2023, ve 2025 amacı

Source: UNAIDS 2024 epidemiological estimates

HIV ile yaşayan birey sayısı

New cases, deaths, and people living with HIV/AIDS, World

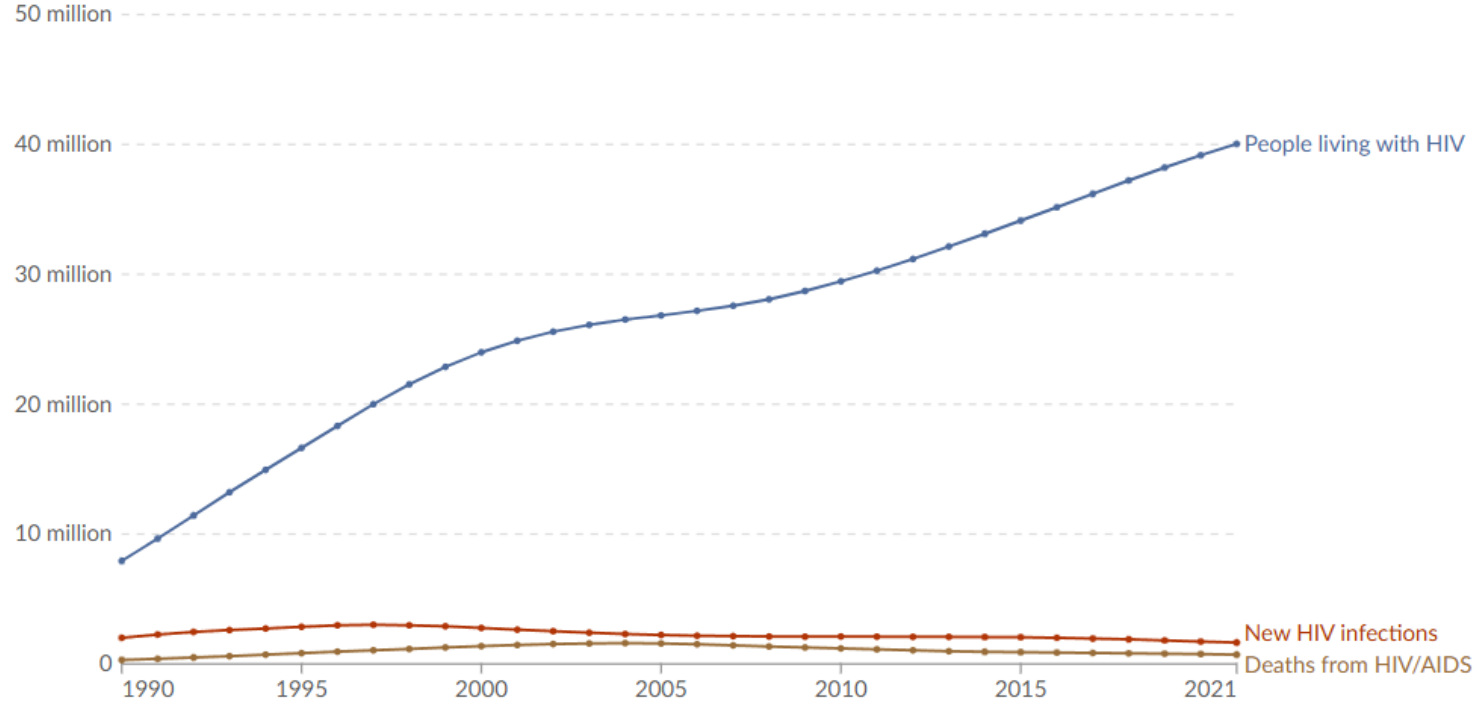
Our World
in Data

Table

Chart

Change country or region

Settings

1980

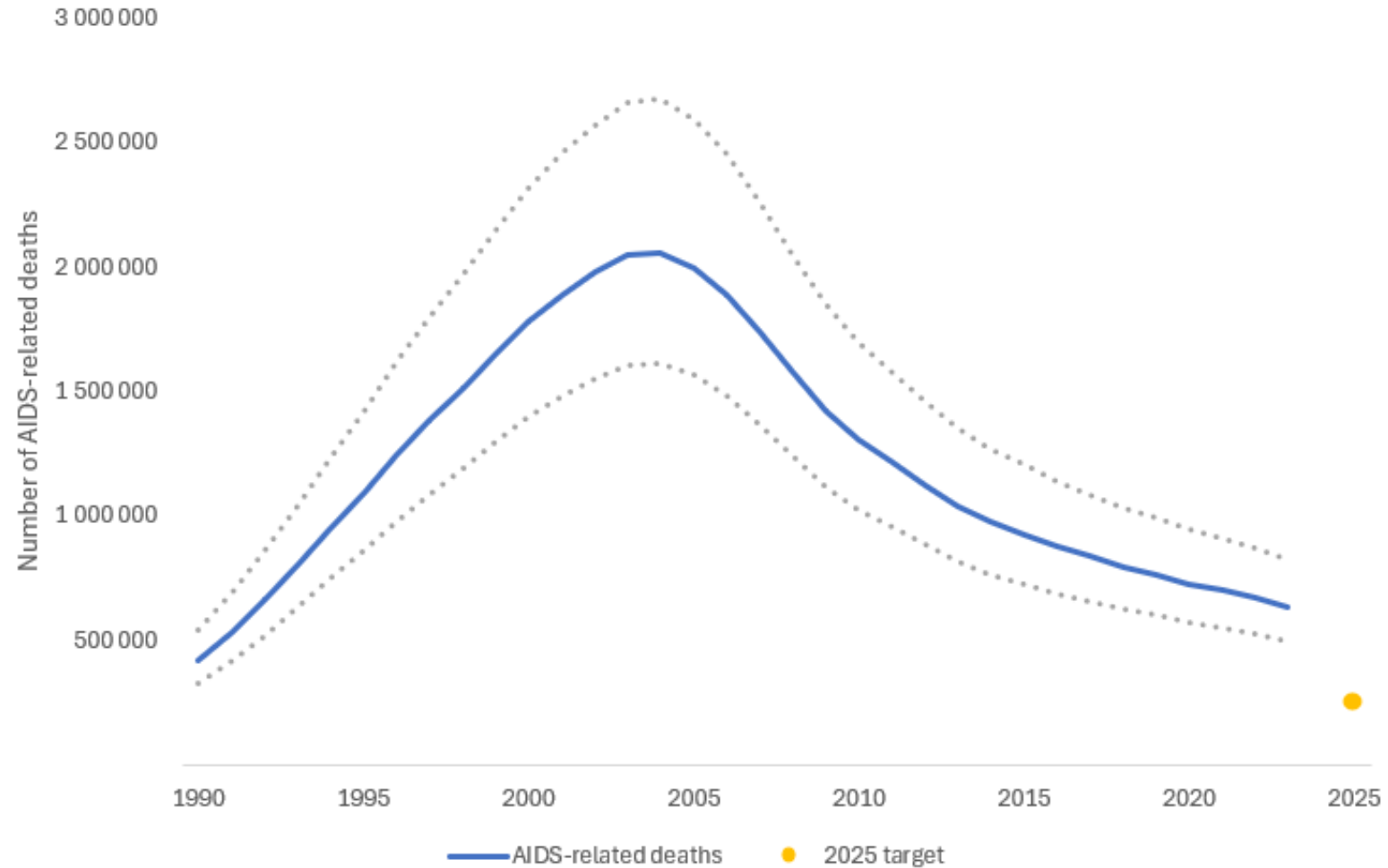
2021

Data source: IHME, Global Burden of Disease (2024) – [Learn more about this data](#)

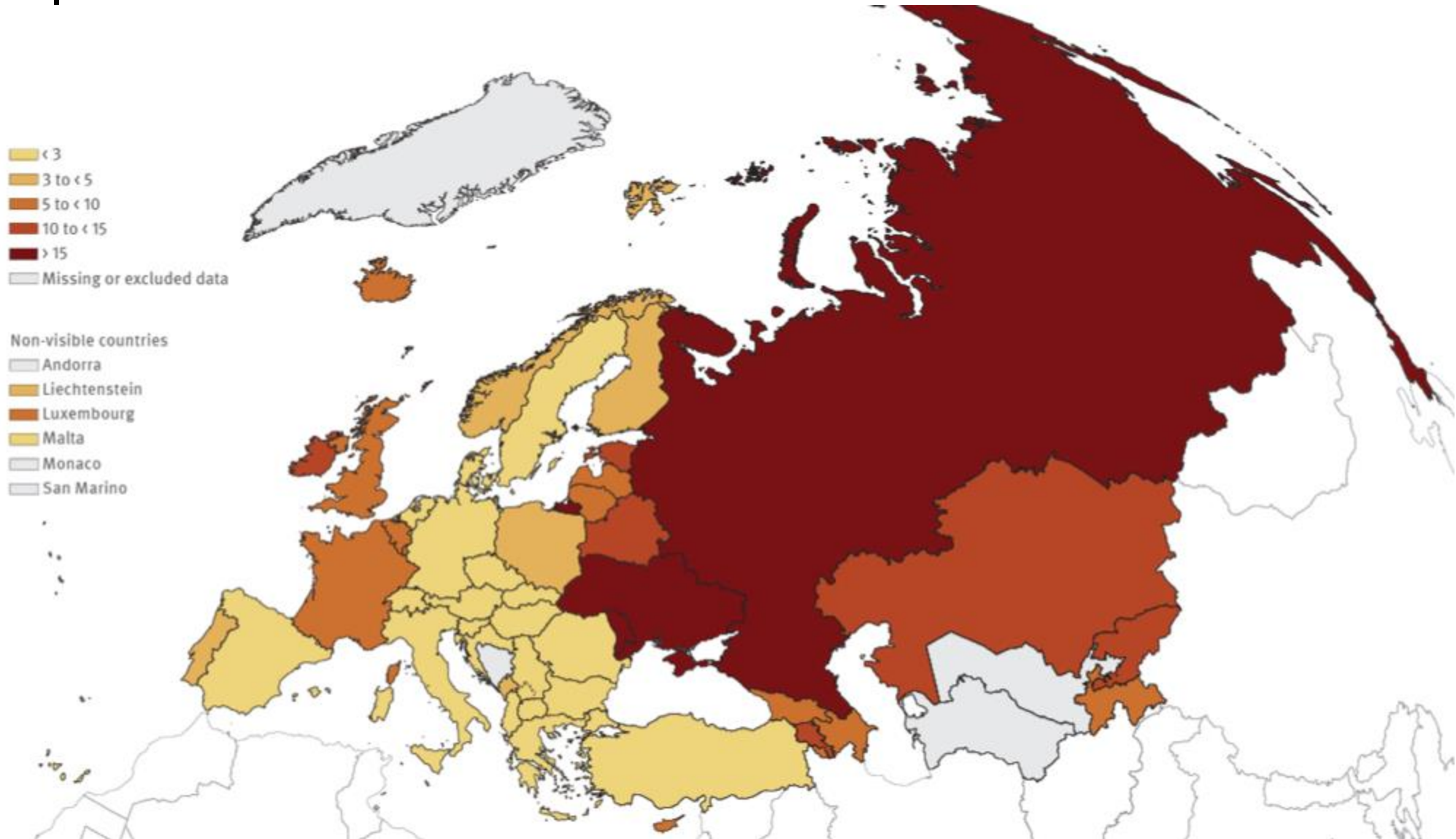
OurWorldinData.org/eradication-of-diseases | CC BY

AIDS ilişkili ölümler, global, 1990–2023,ve 2025 amacı

Avrupa-100 000 nüfusta insidans

Ülkemizde HIV/AIDS

Sürveyans

- HIV/AIDS Sürveyansı
- D86-A ve B formları
- Veri analizi
- Rapor

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi
Başkanlığı

HIV / AIDS İSTATİSTİKLERİ

HIV / AIDS TOPLAM VAKA VE ÖLÜM SAYILARININ SON 5 YIL DAĞILIMI*

YILLAR	HIV	AIDS	TOPLAM	ÖLÜM
2021	4236	105	4341	55
2022	5996	128	6124	72
2023	6562	155	6717	73
2024	5995	137	6132	62
2025	604	28	632	5

Sürveyans

- Vaka sayıları **Doğrulama Test Tarihi** üzerinden takip ediliyor
- Örnek
  - 2022 yılında doğrulama testi yapılmış
  - 2023 yılında D-86 formu doldurulmuş
  - Hasta 2022 yılı vaka sayısı olarak sunuluyor

HIV / AIDS İSTATİSTİKLERİ				
HIV / AIDS TOPLAM VAKA VE ÖLÜM SAYILARININ SON 5 YIL DAĞILIMI*				
YILLAR	HIV	AIDS	TOPLAM	ÖLÜM
2020	3137	76	3213	38
2021	4202	103	4305	47
2022	5914	128	6042	67
2023	6185	144	6329	52
2024	1527	40	1567	9

HIV / AIDS İSTATİSTİKLERİ				
HIV / AIDS TOPLAM VAKA VE ÖLÜM SAYILARININ SON 5 YIL DAĞILIMI*				
YILLAR	HIV	AIDS	TOPLAM	ÖLÜM
2021	4236	105	4341	55
2022	5996	128	6124	72
2023	6562	155	6717	73
2024	5995	137	6132	62
2025	604	28	632	5

Veri Paylaşımı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi
Başkanlığı

Dikkat!

WHO değerlendirdiği yılın verilerini bir sonraki yılın **Ağustos** ayında talep ediyor. Sürveyansa veri girişi devam ettiği için WHO sitesindeki sayılar yıl sonunda yayınlandığımız kendi verilerimiz ile farklılık gösterebiliyor.

3 667												
843												
-												
26												
66												
922												
80 124	55.0	59 598	40.9	58 340	40.2	55 573	38.4	54 689	37.9	1 109 458	Russian Federation ^a	
0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.0	-	-	94	San Marino	
229	2.5	134	1.5	188	2.1	172	1.9	197	2.2	4 946	Serbia	
224	3.0	132	1.8	179	2.5	171	2.4	177	2.5	4 788	Serbia excluding Kosovo ^[a]	
5	0.3	2	0.1	9	0.5	1	0.1	20	1.1	158	Kosovo ^[a]	
428	5.0	295	3.4	327	3.8	358	4.1	351	4.0	38 288	Switzerland	
1 320	14.1	1 084	11.4	922	9.5	1 037	10.4	1 100	10.8	16 129	Tajikistan	
3 229	3.9	2 076	2.5	2 920	3.4	3 824	4.5	3 595	4.2	34 881	Türkiye	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	Turkmenistan	
16 236	38.7	15 478	37.1	15 333	37.0	12 183	29.7	11 658	31.7	348 895	Ukraine	
4 286	6.4	3 333	5.0	3 464	5.1	4 379	6.5	6 402	9.5	183 070	United Kingdom	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24 018	Uzbekistan	
115 894	26.5	90 237	20.6	90 463	20.6	87 825	20.0	88 153	20.3	1 922 250	Total non-EU/EEA	

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi
Başkanlığı

2024 HIV İstatistikleri

HIV / AIDS İSTATİSTİKLERİ

HIV / AIDS TOPLAM VAKA VE ÖLÜM SAYILARININ SON 5 YIL DAĞILIMI*

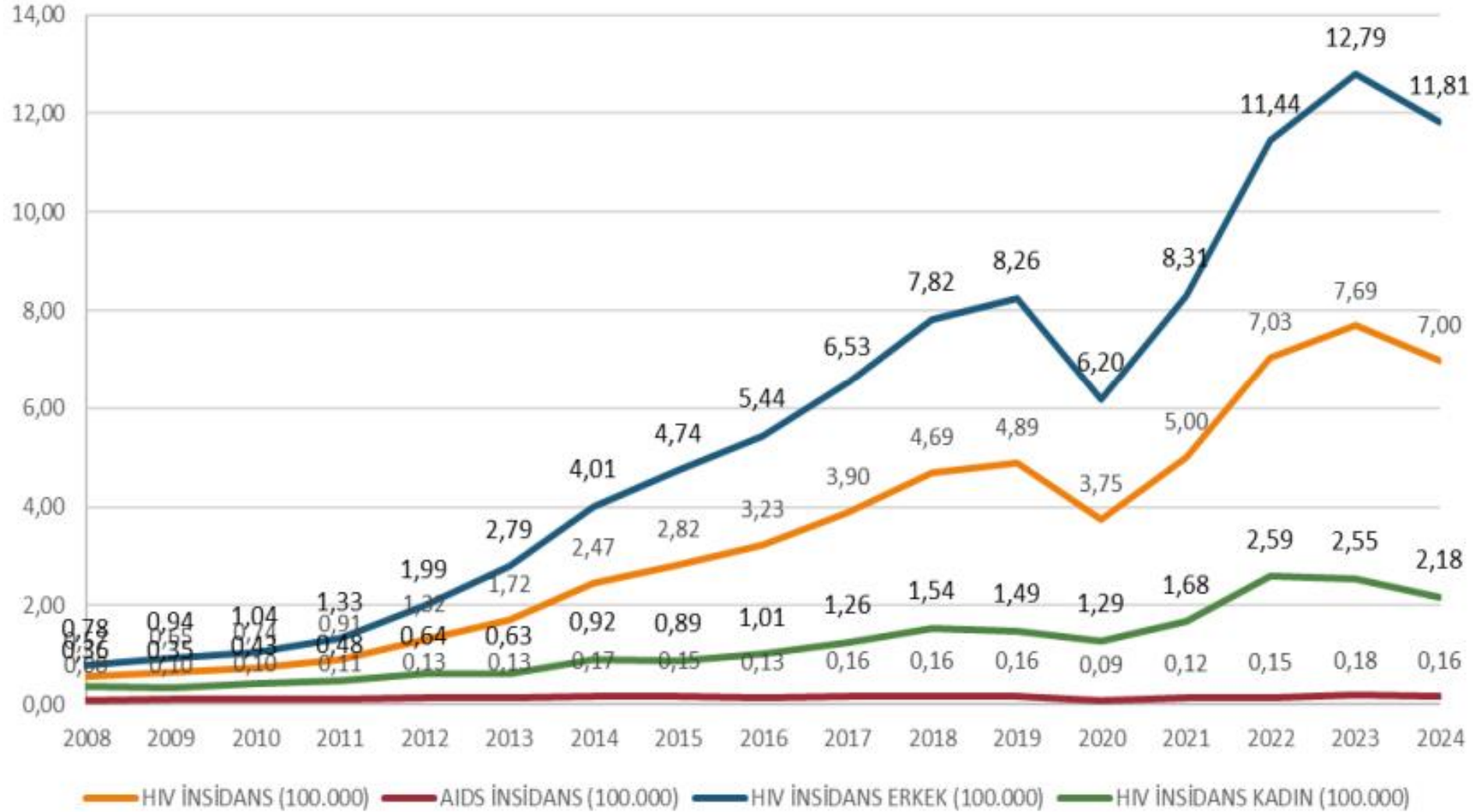
YILLAR	HIV	AIDS	TOPLAM	ÖLÜM
2021	4236	105	4341	55
2022	5996	128	6124	72
2023	6562	155	6717	73
2024	5995	137	6132	62
2025	604	28	632	5

1985'ten bu yana

51.469 HIV pozitif kişi ve 2.577 AIDS vakası

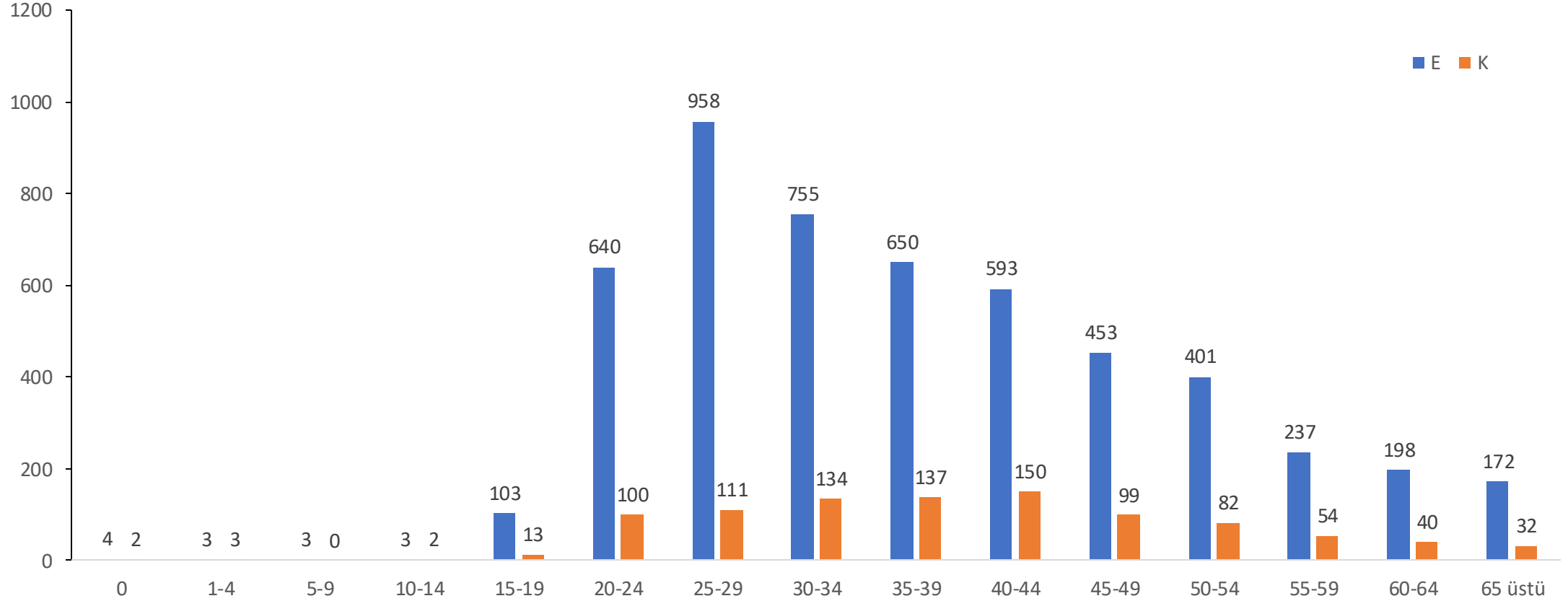
2008- 2024 yılları HIV/AIDS insidansları

HIV+AIDS Vakalarının, Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre, Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılımı (01 Ocak – 31 Aralık 2024)

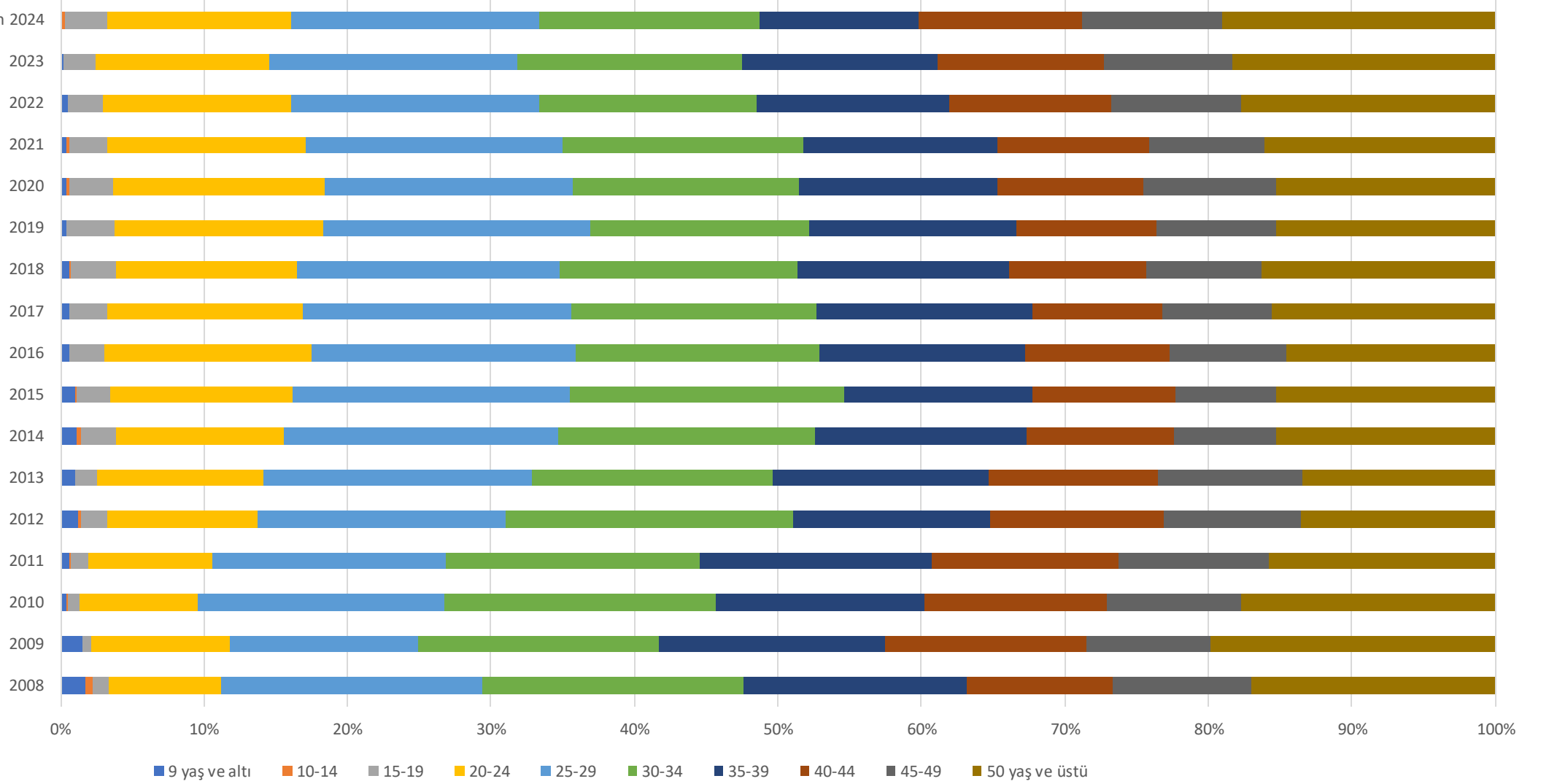

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi
Başkanlığı

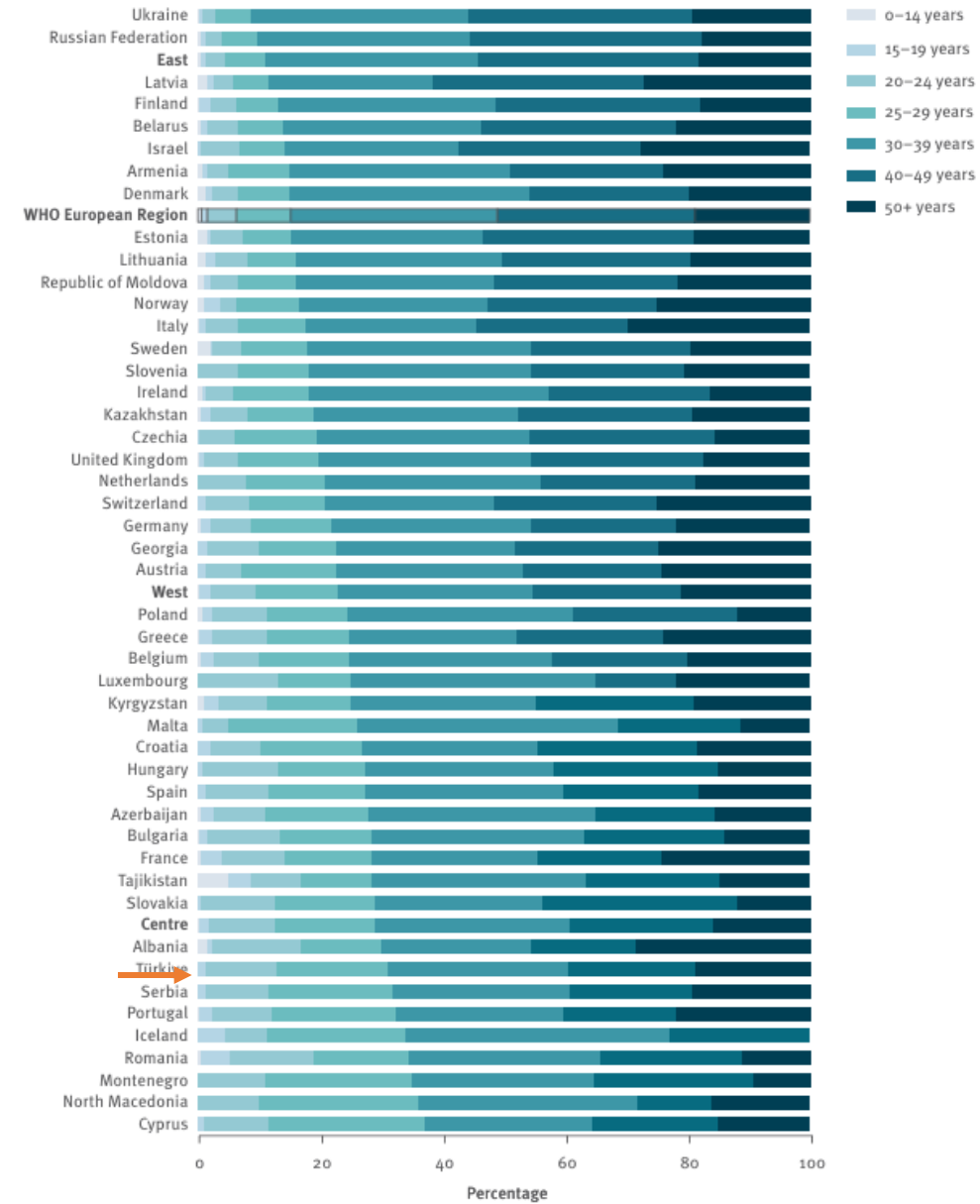

Yıllara göre yaş grupları

01 Ocak 2024 – 7 Kasım 2024

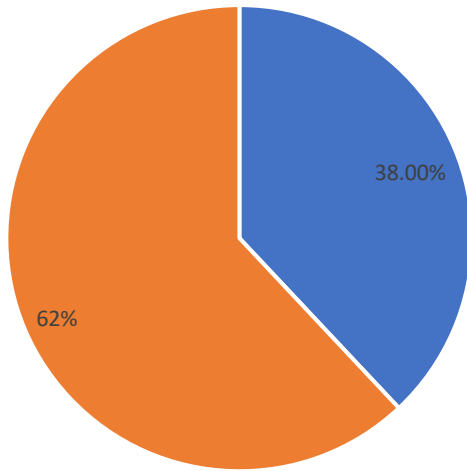

Fig. 2.1. Percentage of HIV diagnoses by country and age group, WHO European Region, 2023 (n = 112 768)

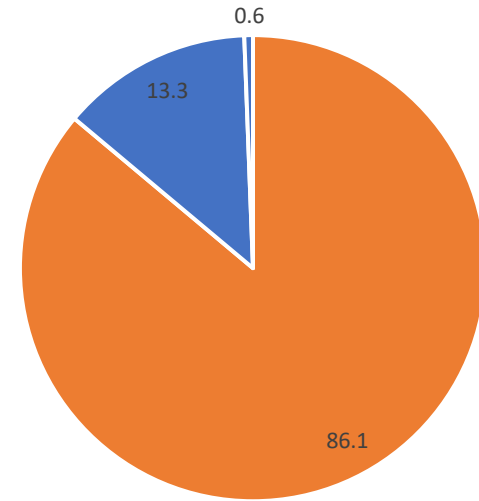
Uyruk

Avrupa

■ Göçmen ■ Göçmen olmayan

Türkiye

■ TC vatandaşı ■ Yabancı uyruklu ■ Bilinmiyor

Bulaş Yolu

HIV / AIDS VAKALARININ OLASI BULAŞ YOLLARINA GÖRE DAĞILIMI (01 Ocak – 31 Aralık 2024)*		
OLASI BULAŞ YOLU	TOPLAM VAKA	YÜZDE
HOMOSEKSÜEL / BİSEKSÜEL CİNSEL İLİŞKİ	445	7,3
HETEROSEKSÜEL CİNSEL İLİŞKİ	1253	20,4
DAMAR İÇİ MADDE	17	0,3
ENFEKTE KAN TRANSFÜZYONU (Hemofilikler hariç)	0	0
HEMOFİLİ HASTASI	0	0,0
ANNEDEN BEBEĞE GEÇİŞ	13	0,2
NOZOKOMİYAL GEÇİŞ***	8	0,1
BİLİNMIYOR	4350	71,0
ÇOKLU BULAŞ**	45	0,7
TOPLAM	6132	100,0

- Transmission mode was unknown for 55% (4505) of those diagnosed in 2023 (Table 8). The two countries with the highest number of HIV diagnoses in 2023 (Poland and Türkiye) together accounted for 70% of all HIV diagnoses reported in the centre and also had the highest percentage of HIV diagnoses with an unknown transmission mode (Poland 78% and Türkiye 71%).

Gebelik

- 2023 yılında 1.102.368 gebelik tanısı girilen kadın
  - 231 tanesinin HIV tanısı mevcut

	WHO Avrupa Bölgesi (2023)	Türkiye (2024)
İnsidans (100 000 kişi)	12.7	7.0
15-24 yaş oranı	%5.8	%14
50 yaş+ oranı	%18.7	%19.5
Erkek/Kadın oranı	1.8	5.39
Geçiş Yolu		
MSM	%11.7	%7.3
Heteroseksüel erkek	%33.1	%19
Heteroseksüel kadın	%30.7	%25
Damar içi madde kullanımı	%13.6	%0.3
Anneden bebeğe geçiş	%0.5	%0.2
Bilinmiyor	%10.3	%71

CD4 Yüzdeleri

- WHO Avrupa Bölgesi
  - CD4 < 350 %52.4
  - CD4 <200 %31.6
- **Türkiye 2024' te bildirilen 839 vakanın CD4 bilgisi mevcut**
  - CD4 < 350 %48.3
  - CD4 <200 %26

TÜBERKÜLOZ VAKALARINDA HIV TESTİ VE POZİTİFLİĞİ						
YIL	TOPLAM TB HASTASI	HIV TESTİ YAPILAN TB HASTASI		HIV POZİTİF SAPTANAN TB HASTASI		
		Sayı	%*	Sayı	%*	%**
2009	17.402	-	-	1	-	-
2010	16.551	581	3,5	14	0,1	2,4
2011	15.679	7.241	46,2	29	0,2	0,4
2012	14.691	8.646	58,9	45	0,3	0,5
2013	13.409	8.787	65,5	32	0,2	0,4
2014	13.378	9.344	69,8	45	0,3	0,5
2015	12.772	8.906	69,7	61	0,5	0,7
2016	12.417	8.704	70,1	60	0,5	0,7
2017	12.046	8.577	71,2	68	0,6	0,8
2018	11.786	8.382	71,1	70	0,6	0,8
2019	11.401	8.938	78,4	105	0,9	1,2
2020	8.925	7.142	80,0	87	1,0	1,2
2021	9.156	7.341	80,2	86	0,9	1,2
2022	9.851	7.962	80,8	125	1,3	1,6
2023	9.527	7.945	83,4	105	1,1	1,3

Türkiye
HIV/AIDS
Kontrol Programı
2019 - 2024

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

Ankara, 2019

HIV/AIDS Kontrol Programı

Eğitimler

Tedaviye erişim

Mevzuat

GDTM'ler

Anneden bebeğe geçişin önlenmesi

Savunuculuk

GÖNÜLLÜ DANIŞMANLIK VE TEST MERKEZLERİ	
1. Ankara Çankaya Belediyesi GDTM	2025 öncesi açılanlar
2. Bursa Nilüfer Belediyesi GDTM	
3. İstanbul Beşiktaş Belediyesi GDTM	
4. İstanbul Şişli Belediyesi GDTM	
5. İzmir Konak Belediyesi GDTM	
6. Mersin Büyükşehir Belediyesi GDTM	
7. İzmir Büyükşehir Belediyesi GDTM	2025 yılında açılanlar
8. İzmir Tepecik Eğitim Ve Araştırma Hastanesi GDTM	
9. Eskişehir Tepebaşı Belediyesi GDTM	
10. Diyarbakır Dicle Üniversitesi GDTM	
11. İstanbul Avcılar Belediyesi GDTM	
12. İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi GDTM	
13. Adana Seyhan Belediyesi GDTM	

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Sayı : E-13588366-135.99-280168700
Konu : İndikatör Hastalık Varlığında HIV Tanı
Testi Yapılması

30.06.2025

DAĞITIM YERLERİNE

İnsan İmmün Yetmezlik Virüsü (HIV) ve Edinsel İmmün Yetmezlik Sendromu (AIDS) dünya genelinde toplumun tüm kesimlerini etkileyebilmesi, sağlıklı yaşam süresini kısaltabilmesi ve kişiden kişiye bulaşarak yayılabilmesi nedeniyle önemli bir küresel halk sağlığı sorunu olmaya devam etmektedir. HIV/AIDS enfeksiyonuna bağlı morbidite ve mortalitenin azaltılmasında enfeksiyondan korunma, doğru ve hızlı tanı, tanı alan kişilerin etkin tedavisi ve tedaviye devamlılığı konusunda sağlık hizmeti sunum kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar büyük öneme sahiptir.

Enfeksiyonun tanı sürecinde yaşanan gecikmeler HIV ile yaşayan bireylerin erken tedaviden tam olarak faydalanabilmesine engel olmaktadır. Benzer bulaş yolları ya da HIV enfeksiyonu ile ilişkili edinsel immün yetmezlik nedeniyle ortaya çıkmaları kolaylaştığı için bazı indikatör hastalıklar HIV ile yaşayan bireylerde daha sık görülmektedir. Belirli indikatör hastalığı olduğu saptanan bireylerde HIV tanı testi uygulanması ile kişinin erken tanı alması sağlanarak toplumda enfeksiyonun yayılma hızının azaltılabileceği bilinmektedir.

Bu bağlamda HIV/AIDS enfeksiyonunun yayılımının önlenmesi ve HIV ile yaşayan kişilerde morbidite ve mortaliteyi azaltmak amacı ile 'İndikatör hastalık varlığında HIV tanı testi uygulaması' ülkemizdeki tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında aşağıda yer aldığı şekilde uygulanacaktır:

İndikatör hastalık varlığında HIV tanı testi uygulaması

- 1) Tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında **Ek-1'de** yer alan "**İndikatör Hastalık Listesi**"nden en az birinin varlığında ilgili hekim tarafından **Ek-2'de** yer alan "**Hekimlere Yönelik Bilgilendirme Notu**"nda

Konu : Kongrelerde HIV Enfeksiyonuna Yönelik
Oturumlarının Düzenlenmesi

DAĞITIM YERLERİNE

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre 2023 yılında dünya genelinde 39,9 milyon [36,1 milyon - 44,6 milyon] kişi HIV ile yaşamaktadır. 2023 yılında dünyada 1,3 milyon [1 milyon-1,7 milyon] kişi HIV ile yeni enfekte olmuştur. Ülkemizde enfeksiyon artış trendi göstermektedir. Bu kapsamda HIV/AIDS, yalnızca belirli uzmanlık alanlarını ilgilendiren bir konu olmaktan çıkmış, halk sağlığı açısından disiplinler arası bir yaklaşım gerektiren küresel bir sağlık sorunu haline gelmiştir. Günümüzde HIV ile yaşayan bireylerin karşılaştığı sağlık, sosyal ve hukuki zorluklar, tıbbi gelişmeler kadar hukuki düzenlemeleri ve toplumsal farkındalığı da kapsayan geniş bir perspektiften ele alınmalıdır.

Bu bağlamda; HIV ile yaşayan bireylere sağlık hizmeti sunan sağlık profesyonellerine yönelik olan bilimsel kongrelerde "**HIV farkındalığı ve HIV ile yaşayan kişiye yaklaşım**" başlığı altında özel oturumların düzenlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu tür oturumlar, sağlık çalışanlarının HIV' in bulaş yolları, korunma yöntemleri, test uygulamaları, modern tedavi yaklaşımları ve hukuki düzenlemeler hakkında güncel ve doğru bilgiye erişimini sağlayarak HIV ile yaşayan bireylere yönelik damgalama ve ayrımcılığın önlenmesine katkıda bulunacak ve sağlık profesyonellerinin HIV ile ilgili bilgi düzeyini artırarak daha kapsayıcı ve bilinçli bir sağlık hizmeti sunulmasını sağlayacaktır.

HIV/AIDS konusunda etkin bir mücadele ve farkındalık oluşturulması için, sağlık profesyonellerinin sürekli eğitim alması, disiplinler arası iş birliğinin teşvik edilmesi ve hukuki çerçevenin tüm sağlık branşlarına doğru şekilde aktarılması gerekmektedir. Bu nedenle, sağlık kongrelerinde HIV farkındalığı ve HIV ile yaşayan kişiye yaklaşım konularının ele alındığı oturumların düzenlenmesi, halk sağlığına yönelik önemli bir adım olacaktır.

Klinisyenlerden Beklentiler

ARZ EDERİZ.

